

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 | Tālrunis 67097200 | Fakss 67097277 | E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

26.05.2016.

Nr.89
(prot. Nr.21, 3.p.)

Par strīda starp lietotāju un akciju sabiedrību „Latvijas Gāze” izskatīšanu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2016.gada 2.martā saņēma */vārds, uzvārds/, /personas kods/, /adrese/* (turpmāk – Iesniedzēja), 2016.gada 29.februāra iesniegumu (turpmāk – Iesniegums) par strīda izskatīšanas ierosināšanu ar akciju sabiedrību „Latvijas Gāze”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003000642, juridiskā adrese: Vagonu iela 20, Rīga, LV-1009 (turpmāk – Atbildētājs), par atteikumu noslēgt dabasgāzes piegādes līgumu ar Iesniedzēju gazificētajam objektam Ropažu ielā 93-1C, Rīgā (turpmāk - Objekts).

Ar Regulatora 2016.gada 24.marta lēmumu Nr.40 „Par strīda starp lietotāju un akciju sabiedrību „Latvijas Gāze” izskatīšanas ierosināšanu” ierosināts strīds starp Iesniedzēju un Atbildētāju.

Regulators konstatē:

1. Atbilstoši likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (turpmāk – Likums) 4.panta otrajai daļai Iesniedzēja ir sabiedrisko pakalpojumu lietotājs (potenciālais lietotājs) – fiziska persona, kura Objektā vēlas saņemt sabiedrisko pakalpojumu dabasgāzes apgādē. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 1.panta 9.punktu, 5.panta pirmo daļu un Likuma 4.panta pirmo daļu Atbildētājs ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs – energoapgādes komersants, kurš regulējamā nozarē (dabasgāzes apgādē) noteiktā teritorijā nodrošina enerģijas lietotāju drošu, pastāvīgu un stabilu apgādi ar dabasgāzi ekonomiski pamatoti pieprasītajā daudzumā un kvalitātē un kura darbība tiek regulēta saskaņā ar Likumu un Enerģētikas likumu.
2. Saskaņā ar Iesniegumu Atbildētājs atteicies noslēgt ar Iesniedzēju līgumu par dabasgāzes piegādi Objektam līdz brīdim, kamēr netiks samaksāts parāds par Objektā patērēto dabasgāzi 359,71 euro.
3. Iesniegumā Iesniedzēja izteikusi lūgumu palīdzēt atrisināt strīdu par atteikumu noslēgt dabasgāzes piegādes līgumu Objektam.
4. No Iesnieguma konstatējami šādi lietas apstākļi:
 - 4.1. 2003.gada 18.martā starp Atbildētāju un Objekta kopīpašnieku */vārds, uzvārds/, /personas kods/* (turpmāk – Lietotājs), tika noslēgts līgums Nr.*/numurs/* par dabasgāzes piegādi dzīvokļa īpašniekam (īrniekam);

- 4.2. Iesniedzēja Objekta ½ domājamo daļu īpašuma tiesības ieguva 2003.gada 5.martā, savukārt Objekta atlikušo ½ domājamo daļu īpašuma tiesības Iesniedzēja ieguva, pamatojoties uz Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 4.jūnija spriedumu, kas stājies likumīgā spēkā 2014.gada 9.jūlijā;
- 4.3. 2015.gada 3.decembrī Iesniedzēja vērsās pie Atbildētāja ar lūgumu noslēgt līgumu ar Iesniedzēju par dabasgāzes piegādi Objektā;
- 4.4. Atbildētājs 2015.gada 22.decembra vēstulē Nr.20-4-3.36/15155P informēja Iesniedzēju, ka nepiekrīt noslēgt jaunu dabasgāzes piegādes līgumu ar Iesniedzēju, jo 2015.gada 22.decembrī Objekta norēķinu bilance pēc izlīdzinātā dabasgāzes patēriņa ir ar parādu 400,61 euro;
- 4.5. Atbildētājs atteikumu argumentē ar to, ka bijušais Objekta īpašnieks (bijušais kopīpašnieks), ar kuru ir noslēgts dabasgāzes piegādes līgums, nav apmaksājis pēc izlīdzinātā dabasgāzes patēriņa aprēķināto parādu 400,61 euro par patērēto dabasgāzi;
- 4.6. 2016.gada 8.janvārī dabasgāzes padeve Objektā tika pārtraukta;
- 4.7. pamatojoties uz dabasgāzes padeves pārtraukšanas brīdī nolasīto dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparāta rādījumu 720 m³, tika sagatavota Objekta norēķinu bilance ar kopējo parādu par Objektā patērēto dabasgāzi 359,71 euro.
5. Iesniedzējas ieskatā Atbildētāja atteikums noslēgt dabasgāzes piegādes līgumu ir nepamatots šādu iemeslu dēļ:
 - 5.1. Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumi Nr.85 “Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi” (turpmāk – Noteikumi) neparedz, ka gazificētā objekta īpašnieks ir atbildīgs (līdzatbildīgs) par viņa īpašumā saņemtās dabasgāzes samaksu;
 - 5.2. atbilstoši Noteikumiem dabasgāze tiek piegādāta lietotājam, pamatojoties uz noslēgtu dabasgāzes piegādes līgumu;
 - 5.3. Noteikumi konkrēti nodala nekustamā īpašuma īpašnieku un dabasgāzes lietotāju, paredzot, ka attiecības starp pakalpojuma sniedzēju un pakalpojuma saņēmēju izveidojas uz savstarpēji noslēgta līguma pamata, nevis uz īpašuma tiesību rašanās pamata;
 - 5.4. no Noteikumiem izriet, ka norēķināšanās ar dabasgāzes piegādātāju ir nevis īpašnieka pienākums, bet gan lietotāja pienākums, ar kuru pakalpojuma sniedzējs ir nodibinājis līgumattiecības;
 - 5.5. Likuma 22.panta piektā daļa paredz, ka sabiedriskā pakalpojuma sniedzēja tiesības nenorēķināšanās gadījumā nesniegt pakalpojumu attiecas tikai uz lietotāju;
 - 5.6. pienākums noslēgt jaunu dabasgāzes piegādes līgumu, lai arī pastāv bijušā īpašnieka nenokārtotas saistības, izriet no Likuma 24.panta pirmās daļas.
6. Atbildētājs 2015.gada 22.decembra vēstulē Nr.20-4-3.36/15155P un 2016.gada 18.janvāra vēstulē Nr.20-4-3.36/686P norāda, ka dabasgāzes piegādes līgums ar Iesniedzēju var tikt noslēgts pēc pilnīgas norēķinu veikšanas par Objektā patērēto dabasgāzi, pamatojoties uz to, ka atbilstoši Civillikuma 1036.pantam nekustamā īpašuma īpašniekam ir pienākums norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, tajā skaitā par piegādāto dabasgāzi. Vienlaikus Atbildētājs norāda, ka atbilstoši Civillikuma 864.pantam visas uz lietu gulstošās nastas un apgrūtinājumi jānes lietas īpašniekam.
7. Atbildētāja paskaidrojumos (17.03.2016. vēstule Nr.18-10/831 un 22.04.2016. vēstule Nr.18-10/1183) par Iesniegumā minēto situāciju sniegta šāda informācija.
 - 7.1. 2003.gada 18.martā starp Atbildētāju un Lietotāju tika noslēgts līgums Nr.70-3056909 par dabasgāzes piegādi dzīvokļa īpašniekam (īrniekam). Vienlaikus tika iesniegts Pirkuma līgums, kas apliecināja, ka Objekts kopš 2003.gada 5.marta piederēja Lietotājam un Iesniedzējai līdzīgās daļās – ½ domājamās daļas apmērā katram. Savukārt, pamatojoties uz Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 4.jūnija spriedumu, kas stājies likumīgā spēkā 2014.gada 9.jūlijā, Iesniedzēja savā īpašumā ieguva atlikušo Objekta ½ domājamo daļu, tādējādi kļūstot par Objekta vienīgo īpašnieci.

- 7.2. Pretēji noslēgtā dabasgāzes piegādes līguma nosacījumiem norēķini par patērēto dabasgāzi tika veikti neregulāri un nepilnīgi, tādēļ par Objektā patērēto dabasgāzi izveidojās parāds. Ņemot vērā izveidojušās parādsaistības, Lietotājam 2009.gada 11.jūnijā tika nosūtīts atgādinājums par parādu, bet 2009.gada 7.jūlijā brīdinājums par dabasgāzes padeves pārtraukšanu. Savukārt Iesniedzēja 2009.gada 23.jūlijā un 2009.gada 9.oktobrī telefoniski tika informēta par nepieciešamību veikt norēķinus par Objektā patērēto dabasgāzi, kā arī iespēju noslēgt vienošanos par parāda pakāpenisku samaksu. Tā kā pilnīga parāda samaksa netika veikta, 2009.gada 16.oktobrī, 2011.gada 10.martā un 2011.gada 19.oktobrī Lietotājam atkārtoti tika nosūtīti brīdinājumi par dabasgāzes padeves pārtraukšanu. 2012.gada februārī tika uzsākts ārpustiesas parāda atgūšanas process, bet saņemtie maksājumi pilnībā nesedza parādu par Objektā patērēto dabasgāzi. Turklāt 2012.gadā netika saņemts neviens ikmēneša maksājums par Objektā patērēto dabasgāzi. Pēdējais maksājums 42,69 euro par Objektā patērēto dabasgāzi saņemts 2013.gada 20.februārī.
- 7.3. Laika periodā no 2013.gada 18.janvāra līdz 2016.gada 7.janvārim Atbildētājam netika paziņoti dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparāta rādījumi, tādēļ Atbildētājam nebija zināms Objektā faktiski patērētais dabasgāzes daudzums. Atbildētājam arī tika liegta piekļuve Objekta dabasgāzes apgādes sistēmai kontroles veikšanai un dabasgāzes padeves pārtraukšanai, lai novērstu parāda palielināšanos, ko apliecina Atbildētāja pārstāvju sastādītie apsekošanas akti (2013.gada 8.janvāris, 2013.gada 30.janvāris, 2014.gada 24.maijs, 2014.gada 26.maijs, 2015.gada 28.marts, 2015.gada 7.novembris). Arī telefoniski sazinoties ar Iesniedzēju, vienoties par piekļuvi Objekta dabasgāzes apgādes sistēmai un dabasgāzes padeves pārtraukšanu neizdevās.
- 7.4. 2014.gada martā atkārtoti tika uzsākts ārpustiesas parāda atgūšanas process.
- 7.5. 2015.gada 28.augustā Iesniedzēja Atbildētājam iesniedza Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 4.jūnija sprieduma, kas stājies likumīgā spēkā 2014.gada 9.jūlijā, norakstu un Valsts zemes dienesta 2014.gada 6.novembra kadastra izziņas kopiju, kas apliecina, ka Iesniedzēja kopš 2014.gada 9.jūlija ir Objekta vienīgā īpašniece.
- 7.6. Atbildētājam joprojām netika paziņoti dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparāta rādījumi, kā arī Iesniedzēja nepaziņoja laiku, kad būtu iespējams piekļūt dabasgāzes apgādes sistēmai Objektā, lai fiksētu faktisko dabasgāzes patēriņu un pārtrauktu dabasgāzes piegādi. 2015.gada 23.novembrī gan Iesniedzējai, gan Lietotājam tika nosūtīta vēstule ar lūgumu 2015.gada 4.decembrī nodrošināt piekļuvi Objekta dabasgāzes apgādes sistēmai kontroles veikšanai un dabasgāzes padeves pārtraukšanai.
- 7.7. 2015.gada 3.decembrī Iesniedzēja Atbildētājam iesniedza pieteikumu ar lūgumu noslēgt līgumu par dabasgāzes piegādi Objektā, pamatojoties uz visa Objekta īpašuma tiesību iegūšanu, cita starpā norādot, ka iepriekš Objekts ir bijis kopīpašumā ar Lietotāju, ar kuru arī noslēgts līdzšinējais līgums par dabasgāzes piegādi Objektā. Tomēr arī šoreiz netika paziņoti Objektā uzstādītā dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparāta rādījumi, kā arī 2015.gada 4.decembrī netika nodrošināta piekļuve Objekta dabasgāzes apgādes sistēmai, ko apliecina Atbildētāja pārstāvja sastādītais apsekošanas akts.
- 7.8. 2015.gada 22.decembrī Iesniedzējai uz viņas 2015.gada 3.decembra pieteikumu tika sniegta atbilde, informējot par parādsaistībām un nepieciešamību iesniegt dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparāta rādījumu, lai būtu iespējams aprēķināt Objektā faktiski patērētās dabasgāzes daudzumu. Vienlaikus Iesniedzēja tika informēta, ka saskaņā ar spēkā esošo tiesisko regulējumu parādsaistību gadījumā Iesniedzēja kā Objekta kopīpašniece (un vēlāk – īpašniece) ir līdzatbildīga par norēķinu veikšanu un tādā gadījumā Atbildētājam nav pienākuma noslēgt ar Iesniedzēju līgumu par dabasgāzes piegādi Objektā līdz pilnīgai norēķinu veikšanai par jau Iesniedzējai kopīpašumā esošajā Objektā patērēto dabasgāzi.
- 7.9. 2016.gada 6.janvārī Iesniedzēja pa tālruni Atbildētājam sniedza pretrunīgu informāciju, norādot, ka nav zinājusi par parādsaistībām par Objektā patērēto dabasgāzi. 2016.gada 7.janvārī Iesniedzēja Atbildētājam klātienē iesniedza iesniegumu ar jautājumiem saistībā ar

- norēķiniem un dabasgāzes piegādi Objektam, paziņojot arī dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparāta rādījumu 720 m³.
- 7.10. Tikai 2016.gada 8.janvārī tika nodrošināta piekļuve Objekta dabasgāzes apgādes sistēmai un dabasgāzes padeve Objektā tika pārtraukta. Dabasgāzes padeves pārtraukšanas brīdī tika nolasīts dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparāta rādījums 720 m³, pamatojoties uz kuru tika izveidots dabasgāzes patēriņa pārskats un aprēķināts kopējais parāds par Objektā patērēto dabasgāzi 359,71 *euro*.
- 7.11. Parāds par Objektā patērēto dabasgāzi ir izveidojies laikā, kad Iesniedzēja un Lietotājs bija Objekta kopīpašnieki – laika periodā pēc 2009.gada 1.oktobra, kā arī turpināja palielināties arī gandrīz divus gadus pēc tam, kad Iesniedzēja bija ieguvusi pilnīgas Objekta īpašuma tiesības. Turklāt, pretēji Iesniedzējas sniegtajai informācijai, Iesniedzēja zināja, ka par Objektā patērēto dabasgāzi ir izveidojies parāds. Pie tam Iesniedzēja pati veica norēķinus par Objektā patērēto dabasgāzi, proti, kopš 2009.gada līdz šim brīdim Atbildētājs ir saņēmis septiņus maksājumus, no kuriem piecus ir veikusi tieši Iesniedzēja, ko apliecina Atbildētāja iesniegtās maksājumu izdrukas.
- 7.12. 2016.gada 18.janvārī Iesniedzējai tika sniegta atbilde uz viņas 2016.gada 7.janvāra iesniegumu, norādot, ka dabasgāzes piegādes līgums ar Iesniedzēju var tikt noslēgts pēc pilnīgas norēķinu veikšanas par Objektā patērēto dabasgāzi. Vienlaikus 2016.gada 18.janvārī Lietotājam tika nosūtīta pretenzija par parādu 359,71 *euro*, aicinot to samaksāt līdz 2016.gada 28.janvārim. Tomēr līdz par šim brīdim Atbildētājs nav saņēmis nevienu maksājumu, kā arī nav izteikts lūgums noslēgt vienošanos par parāda pakāpenisku samaksu.
- 7.13. Atbildētājs ir veicis visas tā rīcībā esošās darbības, lai saņemtu samaksu par Objektā jau patērēto dabasgāzi un varētu pārtraukt dabasgāzes piegādi Objektā, tādējādi apturot parādsaistību palielināšanos. Tomēr Atbildētājam vairāku gadu garumā apzināti netika nodrošināta piekļuve Objekta dabasgāzes apgādes sistēmai, tādējādi liedzot Atbildētājam iespēju kontrolēt drošu dabasgāzes lietošanu un konstatēt faktiski patērētās dabasgāzes daudzumu.
8. No Iesnieguma un saņemtajiem Iesniedzējas un Atbildētāja paskaidrojumiem konstatējams, ka līdz strīda izskatīšanai starp Iesniedzēju un Atbildētāju izlīgums par Iesniegumā izteiktajām pretenzijām nav panākts.
9. Saskaņā ar Likuma 1.pantu Likuma mērķis ir nodrošināt iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenas) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām, kā arī veicināt attīstību un ekonomiski pamatotu konkurenci regulējamās nozarēs, nosakot sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas kārtību un tiesiskās attiecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā. Arī Enerģētikas likuma 3.panta 1.punktā noteiktais mērķis ir nodrošināt enerģijas lietotāju efektīvu, drošu un kvalitatīvu apgādi ar enerģiju pieprasītajā daudzumā un par pamatotām cenām.
10. Atbilstoši Likuma 7.panta pirmajā daļā noteiktajam Regulators uzrauga, lai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā regulējamās nozarēs tiktu ievērots Likums, kā arī regulējamo nozaru speciālie normatīvie akti.
11. Saskaņā ar Likuma 22.panta pirmo daļu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji nodrošina iespēju saņemt nepārtrauktus sabiedriskos pakalpojumus visā licences termiņā atbilstoši licences nosacījumiem tās darbības zonā.
12. Likuma 22.panta piektā daļa noteic, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs var pārtraukt sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu tiem lietotājiem, kuri nav samaksājuši par saņemtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem vai nav izpildījuši citas saistības pret sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju.

13. Atbilstoši Likuma 24.panta pirmajai daļai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam licences darbības zonā jānodrošina sabiedriskie pakalpojumi pēc lietotāju un citu personu pamatota pieprasījuma, ja šā pakalpojuma sniedzēja finansiālās un objektu vai infrastruktūras tehniskās iespējas to pieļauj.
14. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 18.pantu gāzes apgādes iekārtas, kuras atrodas ēku un būvju iekšienē un kuras izmanto vienīgi šo ēku un būvju apgādei ar gāzi, izņemot energoapgādes komersantu uzstādītus kontroles aparātus un mēraparātus, ir galveno lietu – šo ēku un būvju – blakus lietas, un visi ar tām saistītie izdevumi ir jāsedz un nastas ir jānes galvenās lietas īpašniekam vai valdītājam.
15. Uz šā jautājuma izskatīšanu Regulatora padomes sēdē tika uzaicināta Iesniedzēja, kas uz Regulatora padomes sēdi neieradās.
16. Atbildētāja pārstāvis Regulatora padomes sēdē uzturēja paskaidrojumos izteikto viedokli par nosacījumiem dabasgāzes piegādes līguma noslēgšanai ar Iesniedzēju un lūdza noraidīt Iesniedzējas prasību. Atbildētāja pārstāvis, atsaucoties uz iesniegtajiem paskaidrojumiem un pierādījumiem, norādīja, ka parāds ir izveidojies laikā, kad Iesniedzēja bija Objekta kopīpašniece (vēlāk Objekta vienīgā īpašniece), un Iesniedzējai bija zināms par situāciju saistībā ar norēķiniem par Objektā patērēto dabasgāzi, turklāt, Iesniedzēja kā Objekta kopīpašniece ir veikusi daļu maksājumus par Objektā patērēto dabasgāzi. Atbildētāja pārstāvis norādīja, ka izlīgums par Iesniegumā izteiktajām pretenzijām nav panākts.

Regulators secina:

1. No Iesnieguma un Iesniegumam pievienotās Iesniedzējas un Atbildētāja savstarpējās sarakstes secināms, ka starp Iesniedzēju un Atbildētāju pastāv strīds par to, vai Atbildētājam konkrētajos apstākļos ir pienākums nodrošināt dabasgāzes piegādi Objektam, noslēdzot dabasgāzes piegādes līgumu ar Iesniedzēju bez parādsaistību nomaksas. Tātad starp Iesniedzēju un Atbildētāju pastāv strīds par to tiesībām un pienākumiem, kas izriet no Likuma un enerģētikas nozares speciālajiem normatīvajiem aktiem.
2. Ievērojot Likuma 22.panta pirmajā daļā noteikto, Atbildētājam ir pastāvīgas saistības nodrošināt nepārtrauktu sabiedriskā pakalpojuma dabasgāzes apgādē sniegšanu tā licences darbības zonā.
3. Ņemot vērā Likuma 7.panta pirmo daļu, Regulatora kompetencē ir izvērtēt, vai Atbildētājs, atsakot noslēgt līgumu par dabasgāzes piegādi Objektam ar Iesniedzēju, ir rīkojies atbilstoši spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam attiecībā uz dabasgāzes piegādes nodrošināšanu Objektā.
4. No Likuma 24.panta pirmās daļas izriet jebkuras personas tiesības vērsties pie Atbildētāja ar lūgumu nodrošināt dabasgāzes piegādi, neatkarīgi no minētās personas īpašuma, valdījuma vai lietojuma tiesībām uz gazificēto (gazificējamo) objektu. Vienlaikus šī norma nosaka personas pienākumu pamatot sabiedrisko pakalpojumu pieprasījumu. Savukārt Atbildētājam ir tiesības atteikties dabasgāzes piegādi gadījumā, ja personas lūgums nodrošināt dabasgāzes piegādi nav pamatots, kā arī, ja pakalpojumu sniegšanas uzsākšana ietekmē Atbildētāja finansiālās iespējas vai objektu un infrastruktūras tehniskās iespējas to nepieļauj.
5. Likuma 24.panta pirmajā daļā noteiktās tiesības personai pieprasīt un saņemt sabiedrisko pakalpojumus nav absolūtas, turklāt tās ir jāvērtē kopsakarībā ar citām sabiedrisko

pakalpojumu sniegšanu (dabaszgāzes apgādi) regulējošām tiesību normām, tajā skaitā normām, kuru mērķis ir nodrošināt savlaicīgus un patērīnam atbilstošus norēķinus par saņemtajiem pakalpojumiem (dabaszgāzi), kā arī citu tiesību aktos noteikto pienākumu izpildi. Turklāt, lai līdzsvarotu dabaszgāzes lietotāju un Atbildētāja tiesības un pienākumus un sasniegtu taisnīgāko rezultātu, vērtējot attiecīgā gazificētā objekta īpašnieka tiesības pieprasīt un saņemt dabaszgāzi objektā, par kurā iepriekš patērēto dabaszgāzi nav veikti norēķini, ir jāņem vērā ne tikai Likumā un dabaszgāzes piegādi reglamentējošajos speciālajos tiesību aktos noteiktais regulējums, bet arī dzīvokļa īpašumu reglamentējošie normatīvie akti, tostarp tajos noteiktās tiesības un pienākumi.

6. Lai nodrošinātu Likuma 1.pantā un Enerģētikas likuma 3.panta 1.punktā noteikto mērķu sasniegšanu, viens no priekšnoteikumiem, kas nodrošina sabiedrisko pakalpojumu tarifu (cenu) atbilstību ekonomiski pamatotām izmaksām, ir savlaicīga samaksa par lietotājam sniegtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem. Atbilstoši Likuma 22.panta piektajai daļai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam ir tiesības pārtraukt sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, ja lietotājs savlaicīgi nav samaksājis par lietotājam sniegtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem. Tomēr minētās tiesības ir realizējamas tikai tādā gadījumā, ja sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam tiek nodrošināta piekļuve attiecīgajai infrastruktūrai. Tāpēc, vērtējot Atbildētāja pienākumu nodrošināt sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu gadījumā, ja nav veikta samaksa par iepriekš attiecīgajā gazificētajā objektā piegādāto dabaszgāzi, ir vērtējams arī apstāklis, vai potenciālajam dabaszgāzes lietotājam bija iespējas nepieļaut parāda rašanos.
7. Izvērtējot visu Regulatora rīcībā esošo informāciju, secināms, ka parādsaistības, kuru dēļ Atbildētājs atsakās noslēgt ar Iesniedzēju dabaszgāzes piegādes līgumu Objektam, ir radušās laikā, kad Iesniedzēja un Lietotājs bija Objekta kopīpašnieki, kā arī turpināja palielināties pēc tam, kad Iesniedzēja bija ieguvusi pilnīgas Objekta īpašuma tiesības. Lai gan līgums par dabaszgāzes piegādi Objektam bija noslēgts ar Lietotāju (kopīpašnieks), Iesniedzējai bija zināms par situāciju saistībā ar norēķiniem par Objektā patērēto dabaszgāzi. Turklāt, no Regulatora rīcībā esošās informācijas ir secināms, ka, lai gan dabaszgāzes piegādes līgums bija noslēgts ar Lietotāju, Iesniedzēja kā Objekta kopīpašniece ir veikusi daļu maksājumus par Objektā patērēto dabaszgāzi. Tāpat Atbildētājs vairākkārtēji ir vērsies gan pie Lietotāja, gan pie Iesniedzējas kā Objekta kopīpašnieces (vēlāk kā vienīgās Objekta īpašnieces) ar lūgumu nodrošināt piekļuvi Objekta dabaszgāzes apgādes sistēmai, lai pārtrauktu dabaszgāzes piegādi, līdz ar to arī parādsaistību pieaugumu. Neskatoties uz minēto, Iesniedzējas un Lietotāja nevēlēšanās sadarboties, kā arī bezdarbība, pieļaujot Objekta un tajā piegādāto sabiedrisko pakalpojumu (dabaszgāzes piegāde) ilgstošu izmantošanu bez samaksas veikšanas, ir kavējusi Atbildētāja iespēju situāciju atrisināt savlaicīgi, jo Atbildētāja iespējas novērst prettiesisku dabaszgāzes lietošanu (pārtraukt dabaszgāzes padevi), ja netiek veikti norēķini, ir atkarīgas no tā, vai tiek nodrošināta piekļuve Objekta dabaszgāzes apgādes sistēmai. No Regulatora rīcībā esošās informācijas izriet, ka piekļuve Objekta dabaszgāzes apgādes sistēmai tika nodrošināta tikai 2016.gada 8.janvārī, kad arī tika pārtraukta dabaszgāzes padeve Objektā. Pamatojoties uz dabaszgāzes padeves pārtraukšanas brīdī nolasīto dabaszgāzes norēķinu uzskaites mēraparāta rādījumu 720 m³, tika izveidots dabaszgāzes patērīņa pārskats un aprēķināts kopējais parāds par Objektā patērēto dabaszgāzi 359,71 euro.
8. No Regulatora rīcībā esošās informācijas secināms arī, ka norēķini par Objektā patērēto dabaszgāzi pilnā apmērā nav veikti joprojām un Atbildētājs, ievērojot Likuma 22.panta piektajā daļā noteiktās tiesības, ir pārtraucis dabaszgāzes piegādi Objektam. No Regulatora rīcībā esošās informācijas nav konstatējams, ka būtu iestājušies priekšnoteikumi dabaszgāzes padeves atjaunošanai Objektā, proti, samaksāts parāds par Objektā patērēto dabaszgāzi. Līdz ar to, ievērojot Likuma 22.panta piektajā daļā noteikto, Atbildētājam ir tiesības neatjaunot dabaszgāzes padevi Objektā līdz brīdim, kamēr netiek veikta samaksa par Objektā iepriekš

patērēto dabasgāzi.

9. Ievērojot to, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja infrastruktūra un gazificētajā objektā esošā objekta īpašniekam piederošā dabasgāzes apgādes sistēma ir savstarpēji saistītas, lai nodrošinātu sabiedrisko pakalpojumu drošumu, kvalitāti un nepārtrauktību, tiesību akti paredz ne tikai sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja, bet arī gazificētā objekta īpašnieka un lietotāja pienākumus un atbildību. Līdz ar to saskaņā ar Enerģētikas likuma 18.pantu gazificētā objekta īpašnieks (kopīpašnieks) ir atbildīgs par norēķinu veikšanu par gazificētajā objektā patērēto dabasgāzi. Tas nozīmē, ka konkrētajos apstākļos Iesniedzēja kā Objekta kopīpašniece un vēlāk kā Objekta vienīgā īpašniece ir līdzatbildīga par norēķiniem par Objektā patērēto dabasgāzi.
10. Regulators konstatē, ka laikā, kad izveidojās parāds par Objektā patērēto dabasgāzi, spēkā bija Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumi Nr.1048 „Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi” (turpmāk – Noteikumi). Noteikumi paredzēja ne tikai dabasgāzes lietotāja, bet arī gazificētā objekta īpašnieka (kopīpašnieka) tiesības, pienākumus un atbildību jautājumos, kas saistīti ar dabasgāzes lietošanu gazificētajā objektā, neatkarīgi no tā, kas ir noslēdzis līgumu par dabasgāzes piegādi. Noteikumu 34.punkts paredzēja, ka ēkas (būves) īpašnieks (kopīpašnieks) ir atbildīgs par attiecīgajā ēkā (būvē) esošo dabasgāzes apgādes sistēmu un tās darbību. Noteikumu 72.punkts paredzēja, ka gazificētā objekta īpašnieks (kopīpašnieks) ievēro šo noteikumu prasības. Noteikumu 36.punkts, cita starpā, paredzēja pienākumu nodrošināt sistēmas operatora pilnvaroto pārstāvju netraucētu piekļušanu lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmām, norēķinu uzskaites mēraparātiem un dabasgāzes patēriņa skaitītājiem, kā arī izdarīt maksājumus līgumā noteiktajos termiņos un apmērā. Turklāt Noteikumu 95.punkts paredzēja gazificētā objekta īpašnieka (kopīpašnieka) tiesības pieprasīt no sistēmas operatora informāciju par noslēgtajiem līgumiem un līgumu izpildi, kā arī veiktajiem maksājumiem par saņemto dabasgāzi. Apstāklis, ka Noteikumi ir zaudējuši spēku 2016.gada 11.februārī, neatbrīvo Iesniedzēju no atbildības par parādsaistībām, kas radušās par Objektā iepriekš patērēto dabasgāzi no brīža, kad Iesniedzēja ieguva Objekta 1/2 domājamo daļu īpašuma tiesības, jo saskaņā ar normatīvo aktu regulējumu, kas bija spēkā laikā, kad izveidojās parādsaistības, Iesniedzējai bija ne tikai tiesības uzraudzīt savlaicīgu norēķinu veikšanu par Objektā patērēto dabasgāzi un praktiski instrumenti, lai nepieļautu parāda rašanos (piemēram, nodrošinot Atbildētāja pārstāvjiem piekļuvi Objekta dabasgāzes apgādes sistēmai), bet arī līdzatbildība par veiktajiem norēķiniem.
11. Iesniedzējas atbildība norēķināties par dabasgāzi, kas izlietota Objektā, ir paredzēta arī Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 3.punktā. Minētā tiesību norma noteic, ka dzīvokļa īpašniekam (kopīpašniekam) ir pienākums norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (piemēram, apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana). Kā, interpretējot minēto tiesību normu, ir norādījusi tās izstrādātāja – Ekonomikas ministrija (2014.gada 5.jūnija vēstule Nr.413-1-8603), Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 3.punkts attiecas arī uz norēķiniem par dabasgāzi. Ekonomikas ministrija norāda, ka šāds dzīvokļa īpašnieka pienākums norēķināties par dabasgāzi pastāv jau pēc dzīvokļa īpašuma iegūšanas izolē vai pēc pirkuma darījuma veikšanas, pat ja dzīvokļa īpašnieks vēl nav nostiprinājis savas tiesības zemesgrāmatā. Tādējādi neatkarīgi no apstākļa, ka līgumu par dabasgāzes piegādi Objektā bija noslēdzis Lietotājs (Objekta kopīpašnieks), jau kopš 2003.gada 5.marta Iesniedzēja kā Objekta kopīpašniece bija līdzatbildīga par Objektā patērēto dabasgāzi neatkarīgi no faktiskā dabasgāzes lietotāja. Tādēļ likumdevējs šādā situācijā ir aizsargājis ne tikai citu komunālo pakalpojumu sniedzēju intereses, bet arī noteicis Atbildētāja tiesības ierobežot dabasgāzes piegādi parādsaistību gadījumā, kas radušās jau pēc gazificēto objektu īpašuma tiesību iegūšanas.
12. Atbildētāja rīcību, parādu dēļ atsakot slēgt dabasgāzes piegādes līgumus, ir vērtējusi arī

Konkurences padome, kura savā 2013.gada 1.oktobra lēmumā Nr.E02-48 secināja, ka pastāv izņēmuma gadījumi, kādos Atbildētājam nav tiesisks pienākums izbeigt netaisnīgo tirdzniecības noteikumu piemērošanu pret jauniem lietotājiem, pārtraucot sasaistīt dabasgāzes piegādes līgumu noslēgšanu un dabasgāzes piegādi ar iepriekšējā lietotāja parāda apmaksu. No Konkurences padomes lēmuma izriet, ka Atbildētājs var atteikt dabasgāzes piegādes līguma noslēgšanu ar jaunu lietotāju, ja Atbildētājs faktiski novērš ļaunprātīgu izvairīšanos no norēķiniem par iepriekš gazificētajā objektā saņemto dabasgāzi. No minētā lēmuma izriet, ka Atbildētāja atteikums noslēgt līgumu ar jaunu lietotāju nav netaisnīgs, ja par norēķiniem līdzatbildīgs ir esošais gazificētā objekta īpašnieks (kopīpašnieks).

Ņemot vērā visu iepriekš minēto un pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 5.punktu, 32.panta pirmo un piekto daļu, 35.¹pantu, 35.⁴panta pirmo un trešo daļu,

padome nolemj:

noraidīt Iesniedzējas prasību uzlikt par pienākumu akciju sabiedrībai „Latvijas Gāze” noslēgt līgumu par dabasgāzes piegādi gazificētajam objektam Ropažu ielā 93-1C, Rīgā.

Saskaņā ar likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 35.⁴panta ceturto daļu, ja strīdā iesaistītā puse nav apmierināta ar Regulatora lēmumu par strīda izskatīšanu, tā ar prasības pieteikumu par strīda priekšmetu ir tiesīga vērsties tiesā vai šķīrējtiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā 30 dienu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par strīda izskatīšanu, un tiesa vai šķīrējtiesa šādu strīdu izskata pēc būtības.

Lēmums stājas likumīgā spēkā atbilstoši likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 35.⁴panta sestajā un septītajā daļā noteiktajam.

Priekšsēdētājs

R.Irkliis